

دستورالعمل

پایه واحد H.S.E

شرکت عمارت هشتم شرق

تاریخ تهیه سند:	۱۴۰۳/۰۷/۲۵
تاریخ آخرین بازنگری:	۱۴۰۳/۰۹/۰۱

تهیه کننده / بازنگری کننده	تایید کننده	تصویب کننده
مدیر HSE شرکت	معاونت فنی شرکت	مدیرعامل شرکت
نام و نام خانوادگی:	نام و نام خانوادگی:	نام و نام خانوادگی:
امضا و تاریخ:	امضا و تاریخ:	امضا و تاریخ:

توجه: تنها نسخه الکترونیکی موجود این سند در شبکه داخلی دارای اعتبار است و نسخی که پرینت گرفته شده و یا کپی نرم افزاری شوند فاقد اعتبار می باشند. لذا هر گونه کپی و نسخه برداری از این سند و صفحات مندرج در آن منوط به کسب مجوز از معاونت فنی می باشد.

تاریخچه بازنگری و تغییرات سند

ردیف	شماره صفحه	شماره بازنگری	تاریخ	شرح تغییرات
۱.	کلیه صفحات	۰۰	۱۴۰۳/۰۷/۲۵	صدور اولیه
۲.	۹ و ۱۰	۰۱	۱۴۰۳/۰۹/۰۱	اصلاح وظایف روزانه
۳.				
۴.				
۵.				
۶.				
۷.				
۸.				
۹.				
۱۰.				

فهرست سند

۴	۱. واژگان و تعاریف
۴	۲. مراجع الزامات قانونی (الف)
۴	۳. الزامات قانونی قبل از شروع به کار و در حین کار (ب)
۶	۴. الزامات قانونی تجهیز کارگاه و در حین کار (پ)
۷	۵. الزامات قانونی تجهیز کارگاه و در حین کار تجهیزات و ماشین آلات (ت)
۸	۶. الزامات قانونی تجهیز کارگاه و در حین کار بهداشتی و محیط زیستی (ث)
۹	۷. الزامات قانونی کارهای دوره ای (ج)
۹	۸. وظایف روزانه (چ)
۱۰	۹. الزامات قانونی پایان پیمان (ح)
۱۰	۱۰. اختیارات واحد H.S.E (د)

واژگان و تعاریف:

H.S.E Plan: برنامه ایمنی، بهداشتی و محیط زیست

واحد H.S.E: واحد ایمنی، بهداشت و محیط زیست شرکت عمارت هشتم شرق

کارگاه: محلی است که کارگر، به درخواست شرکت عمارت هشتم شرق، پیمانکار و یا نماینده آنان در آنجا کار می کند.

پیمانکار: شخصیت حقیقی/حقوقی که جهت انجام کار های اجرایی با شرکت عمارت هشتم شرق قرارداد منعقد نموده و متعهد شده باشد.

کارفرما: شخصیت حقیقی/حقوقی که پیمانکار به درخواست و به حساب او در مقابل دریافت حق السعی کار می کند.

الف: مراجع الزامات قانونی

۱. این دستورالعمل تابع کلیه قوانین و مقررات ملی، آیین نامه ها و الزامات وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، سازمان محیط زیست و سایر ارگان های بازرسی کننده تابع کشور جمهوری اسلامی (از جمله مباحث ۲ و ۱۲ مقررات ملی ساختمان، آیین نامه حفاظتی کارگاه های ساختمانی، آیین نامه ایمنی کار در ارتفاع، آیین نامه حفاظت و بهداشت عمومی در کارگاه ها، آیین نامه ایمنی امور پیمانکاری، نشریه ۴۷۷ مدیریت ایمنی در کارگاه های عمرانی و ...) می باشد.
۲. پیمانکار موظف است همواره تابع کلیه قوانین و مقررات ملی، آیین نامه ها و الزامات وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، سازمان محیط زیست و سایر ارگان های بازرسی کننده تابع کشور جمهوری اسلامی باشد.^۱
۳. پیمانکار موظف است همواره قوانین و مقررات ملی، آیین نامه ها و الزامات وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، سازمان محیط زیست و سایر ارگان های بازرسی کننده تابع کشور جمهوری اسلامی که در این دستورالعمل قید نشده است را مطالعه و اجرا نماید.
۴. پیمانکار موظف است همواره هر گونه تغییر و تجدید نظر در قوانین و مقررات ملی، آیین نامه ها و الزامات وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، سازمان محیط زیست و سایر ارگان های بازرسی کننده تابع کشور جمهوری اسلامی در حین قرارداد و بعد از قرارداد را مطالعه و اجرا نماید.
۵. پیمانکار موظف است همواره تابع کلیه دستورالعمل ها، بخش نامه ها، گردش کارها، خط مشی ها، مصوبات جلسات و سایر الزامات ایمنی، بهداشت و محیط زیست واحد H.S.E باشد.^۱
- نکته ۱: رعایت کلیه اقدامات احتیاطی و سایر ضوابطی که در هر یک از مجوز های تکمیلی کار به ویژه برای کارهای در ارتفاع، گرم، سرد، فضاهای بسته و محدود، حفاری و گودبرداری، تاسیسات زیر زمینی، پرتونگاری و تست فشار قید شده است، ضروری می باشد.^۱
- تبصره ۱: در مواردی که این دستورالعمل در ارتباط با قوانین و مقررات ملی، آیین نامه ها و الزامات وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، سازمان محیط زیست و سایر ارگان های بازرسی کننده تابع کشور جمهوری اسلامی انطباق ندارند، رعایت قوانین جاری کشور الزامی می باشد.
۶. پیمانکار موظف است همواره کلیه پرسنل، پیمانکار فرعی و کارگران روزمزد و موقت را نسبت به رعایت دستورالعمل فوق به هر طریق ممکن و مقتضی مطلع و توجیه نموده و آموزش های لازم را به آنها ارائه نماید.
۷. پیمانکار موظف است همواره کلیه پرسنل، پیمانکار فرعی و کارگران روزمزد و موقت و همچنین تجهیزات اطفاء حریق، امکانات بهداری و کمک های اولیه، وسایل حفاظت فردی، مواد شیمیایی، مواد قابل احتراق، اشتعال و انفجار، تجهیزات و ماشین آلات را به واحد H.S.E اطلاع رسانی نموده و تاییدیه ورود موارد مذکور را اخذ نماید.^۱

ب: الزامات قانونی قبل از شروع به کار و در حین کار

۸. پیمانکار موظف است بعد از عقد قرارداد و قبل از شروع به کار (و یا قبل از تجهیز کارگاه) جهت توجیه و آشنایی با الزامات و مقررات ایمنی، بهداشت و محیط زیست تحویل معرفی نامه اش از طرف واحد امور قراردادها به واحد H.S.E را پیگیری نماید.^۱
۹. پیمانکار موظف است قبل از شروع به کار (و یا قبل از تجهیز کارگاه) نسبت به جذب و معرفی نمایندگان ایمنی، بهداشت و محیط زیست به واحد H.S.E اقدام نماید.^۱
- نکته ۲: معرفی و بکارگیری سرپرست کارگاه با حفظ سمت جهت نماینده ایمنی، بهداشت و محیط زیست امکان پذیر نمی باشد.^۱

- نکته ۳: حداقل مدرک تحصیلی نماینده ایمنی، بهداشت و محیط زیست فوق دیپلم رشته ایمنی یا بهداشت حرفه ای می باشد و یا در غیر اینصورت داشتن حداقل مدرک تحصیلی فوق دیپلم رشته مرتبط با کار به همراه دو مدرک ۴۰ و ۱۶ ساعته مسئولین ایمنی از مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت کار ضروری می باشد.^۱
- نکته ۴: داشتن سابقه کار مرتبط نماینده ایمنی، بهداشت و محیط زیست متناسب با شرایط کار و تعداد پرسنل جهت اخذ تاییدیه ضروری می باشد.^۱
- نکته ۵: تشخیص تعداد نمایندگان ایمنی، بهداشت و محیط زیست و یا تفکیک مسئولیت ایمنی با مسئولیت بهداشت حرفه ای متناسب با شرایط کار و تعداد پرسنل بر عهده واحد H.S.E می باشد.^۱
- نکته ۶: قبل از شروع کارهای شیفت شب، جذب و معرفی نماینده ایمنی، بهداشت و محیط زیست جهت حضور در تمام ساعات شیفت شب و اخذ مجوز کار در شب، ضروری می باشد.^۱
- نکته ۱۰: پیمانکار موظف است قبل از شروع به کار (و یا قبل از تجهیز کارگاه) نسبت به اخذ گواهی صلاحیت و بکارگیری نمایندگان ایمنی، بهداشت و محیط زیست از اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان اقدام نماید.^۱
- نکته ۱۱: پیمانکار موظف است قبل از شروع به کار (و یا قبل از تجهیز کارگاه) نسبت به اخذ گواهینامه تایید صلاحیت ایمنی پیمانکار از اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان اقدام نماید.^۱
- نکته ۱۲: پیمانکار موظف است قبل از شروع به کار (و یا قبل از تجهیز کارگاه) نسبت به تدوین و ارائه H.S.E Plan طبق فرمت تعیین شده توسط واحد H.S.E اقدام نماید.^۱
- نکته ۷: در H.S.E Plan تدوین اسناد ارزیابی ریسک، طرح واکنش در شرایط اضطراری، ماتریس وسایل حفاظت فردی، ماتریس تقویم آموزشی و جداول آنالیز معاینات طب کار نیز ضروری می باشد.^۱
- نکته ۸: ارائه H.S.E Plan توسط پیمانکاری که تعداد پرسنل آنها کمتر از ۱۵ نفر و یا مدت قرارداد آنها کمتر از ۲ ماه باشد، به تشخیص واحد H.S.E می باشد.^۱
- تبصره ۲: پس از گذشت یک سال از ارائه H.S.E Plan بازنگری و به روز رسانی برنامه و اخذ تاییدیه مجدد از واحد H.S.E طی ده روز ضروری می باشد.^۱
- نکته ۱۳: پیمانکار موظف است همواره از استخدام افراد زیر ۱۸ سال و یا اتباع فاقد کارت اقامت و کار (مهارت) معتبر مرتبط با شغل خودداری نماید.^۱
- نکته ۱۴: پیمانکار موظف است همواره قبل از شروع به کار پرسنل (و یا قبل از تجهیز کارگاه) نسبت به معرفی و تکمیل فرم بدواستخدام اقدام نماید.^۱
- نکته ۱۵: پیمانکار موظف است همواره قبل از شروع به کار پرسنل (و یا قبل از تجهیز کارگاه) نسبت به حضور آنان در دوره آموزشی بدو استخدام (آشنایی با کارگاه، آشنایی با مخاطرات شغلی و آشنایی با وسایل حفاظت فردی) واحد H.S.E پیگیری نماید.^۱
- نکته ۹: برگزاری دوره آموزشی نحوه استفاده از کپسول های اطفاء حریق و نحوه استفاده از سیستم های اعلام و اطفاء حریق واحد H.S.E و همچنین دوره آموزشی کمک های اولیه برای هر یک از پرسنل ضروری می باشد.^۱
- نکته ۱۶: پیمانکار موظف است همواره قبل از شروع به کار پرسنل (و یا قبل از تجهیز کارگاه) نسبت به ارائه مدارک هویتی (شناسایی و تحصیلی) و مدارک تخصصی (از جمله گواهینامه فنی و حرفه ای، سابقه بیمه مرتبط و ...) و اخذ تاییدیه از واحد H.S.E اقدام نماید.^۱
- نکته ۱۷: پیمانکار موظف است همواره قبل از شروع به کار پرسنل (و یا قبل از تجهیز کارگاه) نسبت به معرفی و دریافت گواهینامه آموزشی دوره ۸ ساعته (هیأت مدیره دوره ۲۰ ساعته) ایمنی مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت کار اقدام نماید.^۱
- نکته ۱۸: پیمانکار موظف است همواره قبل از شروع به کار پرسنل (و یا قبل از تجهیز کارگاه) نسبت به رعایت الزامات قانونی و معرفی و دریافت کارت بهداشت (دوره آموزشی در مراکز خدمات جامع سلامت) و کارت سلامت (آزمایشات در مراکز خدمات جامع سلامت) اقدام نماید.^۱
- نکته ۱۹: پیمانکار موظف است همواره قبل از شروع به کار پرسنل (و یا قبل از تجهیز کارگاه) نسبت به معرفی و دریافت پرونده طب کار (معاینات بدو استخدام از مراکز تخصصی طب کار)، متناسب با شغل آنان و با هماهنگی واحد H.S.E اقدام نماید.^۱
- نکته ۱۰: پس از گذشت یک سال از تشکیل پرونده طب کار، ارائه چک آپ سالانه (معاینات ادواری) به واحد H.S.E طی ده روز ضروری می باشد.^۱
- نکته ۱۱: رعایت توصیه های پزشک متناسب با نتایج پرونده طب کار جهت بکارگیری و مشغول به کار شدن، ضروری می باشد.^۱

۲۰. پیمانکار موظف است همواره قبل از شروع به کار پرسنل (و یا قبل از تجهیز کارگاه) نسبت به معرفی، حضور در دوره های آموزشی بدو استخدام، ارائه فرم بدو استخدام و مدارک هویتی، تخصصی، گواهینامه آموزش ایمنی، کارت سلامت و بهداشت (طبق الزامات قانونی) و پرونده طب کار به واحد H.S.E جهت صدور کارت شناسایی تردد و ورود اقدام نموده و آنان را نسبت به همراه داشتن کارت مذکور در ساعات کار توجیه نماید.^۱

پ: الزامات قانونی تجهیز کارگاه و در حین کار

۲۱. پیمانکار موظف است همواره قبل یا بعد از شروع به کار (و یا تجهیز کارگاه) و در صورت صلاحدید واحد H.S.E نسبت به جانمایی و جابجایی ایمن محل تجهیز کارگاه بدون هیچگونه قید و شرطی ظرف مدت یک هفته اقدام نماید.^۱

۲۲. پیمانکار موظف است همواره قبل از شروع به کار (و یا تجهیز کارگاه) نسبت به محصور سازی دور و ایمن سازی کارگاه اقدام نماید.^۱

• نکته ۱۲: حفاظت و حراست از کارگاه (محدوده تخصیص داده شده، تجهیزات و ماشین آلات در اختیار) ضروری می باشد.^۱

• نکته ۱۳: اجرای نرده حفاظتی و حفاظ گذاری مسیر و محل هایی که احتمال سقوط پرسنل را در بردارد، ضروری می باشد.^۱

• نکته ۱۴: تعیین و معرفی حداقل دو مسیر تردد ایمن، کوتاه و نزدیک جهت ورود و خروج پرسنل و ماشین آلات ضروری می باشد.^۱

• نکته ۱۵: تعیین و معرفی نزدیکترین محل تجمع ایمن و جانمایی وسایل امدادی و نجات با رعایت شرایط اصولی و ایمنی ضروری می باشد.^۱

• نکته ۱۶: رعایت ضوابط و جلوگیری از صدمات فیزیکی و جوی به تاسیسات، تجهیزات، وسایل برقی و سیم کشی آنها ضروری می باشد.^۱

۲۳. پیمانکار موظف است همواره قبل از شروع به کار (و یا تجهیز کارگاه) نسبت به جانمایی انبارهای روباز، مسقف و سرپوشیده بدون دیوار و تفکیک کالا ها و مواد معمولی، فاسد شدنی، شیمیایی، فله و قابل احتراق، اشتعال و انفجار با رعایت شرایط اصولی و ایمنی اقدام نماید.^۱

• نکته ۱۷: رعایت ضوابط تعداد و اندازه درب ها، قفسه بندی، تفکیک و چیدمان کالا و مسیر تردد ماشین آلات و پرسنل ضروری می باشد.^۱

۲۴. پیمانکار موظف است همواره قبل از شروع به کار (و یا تجهیز کارگاه) نسبت به تامین، جانمایی، استقرار و استاندارد سازی تابلو های برق و همچنین چیدمان اصولی و ایزوله سازی (کاندوئیت) کابل های حامل جریان الکتریکی با رعایت شرایط اصولی و ایمنی اقدام نماید.^۱

• نکته ۱۸: رعایت ضوابط سیستم اتصال به زمین تجهیزات الکتریکی و کانکس ها و همچنین اخذ گواهی سلامت مربوطه ضروری می باشد.^۱

• نکته ۱۹: رعایت ضوابط کلیه تابلو برق های اصلی و فرعی (کلید محافظ جان، کلید قطع اضافه بار، کلید قطع اضطراری، ارت بدنه، شلتر گذاری، گلند گذاری، قفل درب، کفپوش عایق، برچسب ایمنی و...) ضروری می باشد.^۱

۲۵. پیمانکار موظف است همواره قبل از شروع به کار (و یا تجهیز کارگاه) نسبت به برآورد، تامین، جانمایی و استقرار وسایل و تجهیزات کافی پیش گیری و مبارزه با آتش سوزی متناسب با ارزیابی خطر حریق و نوع آن (مواد قابل احتراق، اشتعال و انفجار) در محیط کار اقدام نموده و در تمام ساعات کاری اشخاص ماهر را که از آموزش های لازم بهره مند و به طریقه صحیح به کارگیری وسایل و تجهیزات مربوطه آشنا باشند به کارگیری نماید.^۱

• نکته ۲۰: مسیر دسترسی و محل سامانه های ثابت خودکار و نیمه خودکار و کپسول های اطفاء حریق دستی و چرخدار به وضوح در معرض دید باشند و نصب دستورالعمل خوانا، روان و در معرض دید که نحوه استفاده از آنها را بیان می کند، ضروری می باشد.^۱

• نکته ۲۱: تامین کپسول اطفاء حریق مناسب، کافی و آماده به کار برای حفاظت علیه حریق های کوچک اتفاقی، ضروری می باشد.^۱

• نکته ۲۲: استعمال دخانیات و همراه داشتن وسایل روشنائی غیر محفوظ، اشیاء مولد آتش و جرقه و هر قسم ماده دیگری که بتواند ایجاد انفجار و حریق نماید، در محل نگهداری مواد قابل احتراق، اشتعال و انفجار و منطقه حریم آن ممنوع می باشد.^۱

۲۶. پیمانکار موظف است همواره قبل از شروع به کار (و یا تجهیز کارگاه) نسبت به برآورد، تامین، جانمایی و استقرار کلیه امکانات و خدمات بهداشتی و اورژانسی مناسب، کافی و آماده به کار اقدام نماید.^۱

• نکته ۲۳: علاوه بر تجهیزات بهداشتی و اورژانسی، تامین جعبه های کمک های اولیه (شامل: دستکش لاتکس، اسپری ضد عفونی زخم، پد الکلی، سرم، قیچی، شریان بند، چسب زخم، چسب نواری ضد حساسیت، باند کشی، باند نخی، گاز استریل، گاز وازلینه، پماد سوختگی، پماد تتراسایکلین) در محل نگهداری درب ورودی، انبار مرکزی، آبدارخانه، محل های کار و ماشین آلات ضروری می باشد.^۱

۲۷. پیمانکار موظف است همواره قبل از شروع به کار (و یا تجهیز کارگاه) نسبت به برآورد و تامین وسایل حفاظت فردی متناسب با شغل و عوامل زیان آور کارگاه (و دارای مجوز استاندارد، مورد تایید واحد H.S.E و مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت کار) به میزان حداقل ۳۰٪ برآورد کل پرسنل اقدام نموده و دوره آموزشی نحوه صحیح استفاده و مراقبت از آن را برگزار نماید.^۱

- نکته ۲۴: نصب آرم پیمانکار روی وسایل حفاظت فردی و رعایت رنگ وسایل مذکور طبق ابلاغ واحد H.S.E ضروری می باشد.^۱
- ۲۸. پیمانکار موظف است همواره قبل از شروع به کار (و یا تجهیز کارگاه) نسبت به تدوین و نصب نقشه جانمایی و راهنمای کارگاه از جمله دفتر اداری، نگهبانی، مسیر رفت و آمد، خروج اضطراری و ... در درب های ورودی اقدام نماید.^۱
- ۲۹. پیمانکار موظف است همواره قبل از شروع به کار (و یا تجهیز کارگاه) نسبت به برآورد، طراحی، ساخت و نصب تابلو اعلانات، تابلوها، پوسترها و علائم هشدار ایمنی و ترافیکی، اتیکت ها و ... اقدام نماید.^۱
- نکته ۲۵: استفاده از تابلوها، پوستر، علائم و ... در کلیه محل ها، ماشین آلات و مکان های که امکان حذف و از بین بردن و یا کنترل خطرات از سایر روش ها امکان پذیر نمی باشد و به نحوی که در شب و روز قابل رویت باشد، ضروری است.^۱
- ۳۰. پیمانکار موظف است همواره قبل از شروع به کار (و یا تجهیز کارگاه) نسبت به تدوین و نصب برگه راهنما و اطلاعات مواد شیمیایی و لوزی خطر آن اقدام نماید.^۱
- نکته ۲۶: رعایت و اجرای تمهیدات لازم مواد شیمیایی مطابق با برگه راهنما و اطلاعات آن ضروری می باشد.^۱
- ۳۱. پیمانکار موظف است همواره قبل از شروع به کار (و یا تجهیز کارگاه) نسبت به عقد قرارداد با بیمه نامه های مسئولیت مدنی کارفرما در قبال کارکنان، مسئولیت مدنی در قبال اشخاص ثالث (مالی و جانی) و تمام خطر حوادث، متناسب با شرایط کار و تعداد پرسنل اقدام نماید.^۱
- نکته ۲۷: دریافت کد کارگاهی و تشکیل پرونده بیمه تامین اجتماعی و امور مربوطه جهت بیمه نمودن کلیه پرسنل ضروری می باشد.^۱
- ۳۲. پیمانکار موظف است همواره قبل از شروع به کار (و یا تجهیز کارگاه) نسبت به تمهیدات لازم به منظور حفظ سلامت روانی و پیشگیری از وقوع حوادث احتمالی، از جمله پرداخت به موقع حقوق و مزایا، بیمه نمودن پرسنل و ... مرتبط در قانون کار اقدام نماید.^۱
- ۳۳. پیمانکار موظف است همواره قبل از شروع به کار (و یا تجهیز کارگاه) نسبت به تعیین دقیق محل، زمان، مدت و دستورالعمل اجرایی کارها اقدام نموده و سپس جهت اخذ مجوز (و یا در صورت استمرار آن جهت تمدید مجوز) به واحد H.S.E مراجعه نماید.^۱
- نکته ۲۸: جهت اخذ مجوز، بررسی مسیر تردد، شرایط جوی، تهویه هوا، وضعیت روشنایی، وسایل ایمنی و حفاظت فردی و وضعیت ارگونومیک پرسنل ضروری می باشد.^۱
- نکته ۲۹: جهت اخذ مجوز، ارائه پیوست تخصصی ایمنی (نوع فرایند، مخاطرات و عوامل زیان آور، اقدامات کنترلی) ضروری می باشد.^۱
- نکته ۳۰: برای کار در ساعت غیر عادی، اخذ مجوز و حضور نماینده ایمنی، بهداشت و محیط زیست ضروری می باشد.^۱
- نکته ۳۱: رعایت ضوابط کار های خاص از جمله باربرداری، کار در ارتفاع، کار در فضای بسته، گود برداری و حفر چاه، سنگبری و سنگزنی، جوشکاری، برشکاری و پرسکاری و ... ضروری می باشد.^۱
- نکته ۳۲: جهت حمل، ذخیره و استفاده از مواد قابل احتراق، اشتعال و انفجار اخذ مجوز و ایجاد شرایط ویژه ضروری می باشد.^۱
- نکته ۳۳: جهت حمل، ذخیره و استفاده از مواد شیمیایی خطرناک برای سلامتی اخذ مجوز و ایجاد شرایط ویژه ضروری می باشد.^۱

ت: الزامات قانونی تجهیز کارگاه و در حین کار تجهیزات و ماشین آلات (کلیه دستگاه ها و وسایل موتوری

بالابر، ماشین آلات خاک برداری و گودبرداری و وسایل و ماشین آلات الکتریکی و مکانیکی)

- ۳۴. پیمانکار موظف است همواره قبل از شروع به کار (و یا تجهیز کارگاه) نسبت به معرفی و اطلاع از ورود کلیه تجهیزات و ماشین آلات تحت اختیار (به هر عنوانی مالکیتی یا استیجاری، پیمانکار فرعی و موقت)، ارائه آموزش ها به پرسنل مرتبط و تحویل فرم چک لیست بازرسی، فرم مجوز کار و فرم تحویل وسایل حفاظت فردی اقدام نماید.^۱
- تبصره ۳: بکارگیری خودروهای دوگانه که پایه شرکتی نیستند، امکان پذیر نمی باشد.^۱
- ۳۵. پیمانکار موظف است همواره قبل از شروع به کار (و یا تجهیز کارگاه) نسبت به بررسی سلامت کامل (مطابق با استانداردهای بین المللی و ملی) و اتصال کلیه حفاظ های ایمنی تجهیزات و ماشین آلات و همچنین سلامت کامل پرسنل مرتبط اقدام نماید.^۱
- ۳۶. پیمانکار موظف است همواره قبل از شروع به کار (و یا تجهیز کارگاه) نسبت به ارائه مدارک تجهیزات و ماشین آلات از جمله کارت ماشین، بیمه نامه، معاینه فنی خودرو، گواهینامه سلامت ایمنی دستگاه، گواهینامه تست جوش و ... اقدام نماید.^۱
- ۳۷. پیمانکار موظف است همواره قبل از شروع به کار (و یا تجهیز کارگاه) نسبت به ارائه مدارک پرسنل مرتبط با تجهیزات و ماشین آلات (اپراتور، کمک اپراتور، راننده، کمک راننده و ...) از جمله کارت مهارت، کارت سلامت، گواهینامه رانندگی (ویژه) و ... اقدام نماید.^۱

۳۸. پیمانکار موظف است همواره قبل از شروع به کار (و یا تجهیز کارگاه) نسبت به برآورد، تامین، جانمایی و استقرار کپسول اطفاء حریق، جعبه کمک های اولیه، روشنایی و ... تجهیزات و ماشین آلات اقدام نماید.^۱
۳۹. پیمانکار موظف است همواره قبل از شروع به کار (و یا تجهیز کارگاه) نسبت به معرفی، حضور پرسنل تجهیزات و ماشین آلات در دوره های آموزشی مربوطه، ارائه مدارک پرسنل و مدارک تجهیزات و ماشین آلات به واحد H.S.E جهت صدور کارت شناسایی تردد و ورود اقدام نموده و آنان را نسبت به همراه داشتن کارت مذکور در ساعات کار توجیه نماید.^۱
۴۰. پیمانکار موظف است همواره قبل از شروع به کار (و یا تجهیز کارگاه) نسبت به بکارگیری نیروی متخصص و ماهر تجهیزات و ماشین آلات جهت انجام نصب، راه اندازی، تنظیم، بازدید، سرویس ماهانه، آزمایش و دقت سنجی بر اساس دستورالعمل های کارخانه سازنده اقدام نموده و در صورت وجود نقص و فرسودگی، تعمیر و یا از فرایند کار خارج نماید.^۱
۴۱. پیمانکار موظف است همواره قبل از شروع به کار (و یا تجهیز کارگاه) نسبت به شناسایی و یا ایجاد جایگاه ایمن و استاندارد جهت جانمایی یا جابجایی تجهیزات و ماشین آلات اقدام نماید.^۱
- نکته ۳۴: سرویس کاری تجهیزات و ماشین آلات فقط در محل های مخصوص چاله سرویس تعیین شده واحد H.S.E و با رعایت شرایط اصولی و ایمنی امکان پذیر می باشد.^۱
 - نکته ۳۵: شستشوی خودرو، تجهیزات و ماشین آلات فقط در محل های تعیین شده واحد H.S.E و با رعایت شرایط اصولی و ایمنی امکان پذیر می باشد.^۱

ث: الزامات قانونی تجهیز کارگاه و در حین کار بهداشتی و محیط زیستی

۴۲. پیمانکار موظف است همواره قبل از شروع به کار (و یا تجهیز کارگاه) به گونه ای برنامه ریزی نماید که از هرگونه اصراف در مصرف منابع، مصرف بیهوده انرژی (آب، برق و سوخت) و ... جلوگیری شود.^۱
۴۳. پیمانکار موظف است همواره قبل از شروع به کار (و یا تجهیز کارگاه) به گونه ای برنامه ریزی نماید که تخلیه زباله، نخاله، ضایعات، مواد زائد، روغن های سوخته و سایر مواد شیمیایی و شبکه های پساب صنعتی و بهداشتی با رعایت شرایط اصولی و بهداشتی انجام گردد.^۱
- نکته ۳۶: تفکیک پسماند عادی (ضایعات خانگی و ساختمانی از جمله فلزات، بتن و آسفالت، چوب، شیشه، پلاستیک و مواد آلی)، پسماند بیمارستانی (زباله های عفونی زیان آور)، پسماند کشاورزی (لاشه حیوانات و محصولات کشاورزی غیرقابل مصرف)، پسماند صنعتی (زباله های معدنی و صنعتی) و پسماند ویژه (ضایعات و زباله های سمی، بیماری زا و یا با قابلیت انفجار، اشتعال و خوردگی) ضروری می باشد.^۱
 - نکته ۳۷: استفاده از تکنیک های نوین کاهش پسماند از جمله طراحی چرخه حیات، تولید به موقع، زنجیره تامین سبز، تولید پاک و آموزش و همچنین فناوری های پیشرفته بازیافت و یا دفع ضروری می باشد.^۱
 - نکته ۳۸: برآورد، تامین، جانمایی و استقرار سطل های زباله و باکس های نخاله و ضایعات قبل از شروع به کار ضروری می باشد.^۱
 - نکته ۳۹: جلوگیری از ریخت و پاش مواد، آلودگی صوتی، لرزشی و آلودگی هوا، خاک، آب و ... ضروری می باشد.^۱
 - نکته ۴۰: تخلیه به موقع و سریع سطل های زباله و باکس های نخاله و ضایعات ضروری می باشد.^۱
۴۴. پیمانکار موظف است همواره قبل از شروع به کار (و یا تجهیز کارگاه) به گونه ای برنامه ریزی نماید که از هرگونه آسیب به محیط زیست، فضای سبز و پوشش گیاهی جلوگیری شود.^۱
- تبصره ۴: در صورت اجبار به تخریب پوشش گیاهی، ایجاد دو برابر آن پوشش گیاهی و از همان نوع و با رعایت مقررات محیط زیستی و طبق نظر تعیین شده توسط واحد H.S.E ضروری می باشد.^۱
۴۵. پیمانکار موظف است همواره قبل از شروع به کار (و یا تجهیز کارگاه) نسبت به برآورد، تامین، جانمایی و استقرار سیستم های سرمایش و گرمایش، سرویس های بهداشتی و حمام، محل های استراحت و رختکن و ... مورد نیاز اقدام نماید.^۱
- نکته ۴۱: رعایت شرایط اصولی و بهداشتی نحوه استفاده از رستوران و غذا خوری مستقر، طبخ، حمل و توزیع غذا ضروری می باشد.^۱
 - نکته ۴۲: برآورد، تامین، جانمایی و استقرار مخزن آب شرب و باکس یخ بهداشتی و تامین روزانه آب شرب و یخ بهداشتی ضروری می باشد.^۱
 - تبصره ۵: استفاده از کانتینرهای باربری برای دفتر کار، محل اقامت و رستوران امکان پذیر نمی باشد.^۱

ج: الزامات قانونی کارهای دوره ای

۴۶. پیمانکار موظف است همواره و مطابق با H.S.E Plan، در خصوص سیستم ممیزی اقدام به پیگیری اجرای تقویم برنامه ها، تکمیل لیست ها و انجام مصوبات صورتجلسات و ... نموده و مستندات آن را به واحد H.S.E ارائه و بایگانی نماید.^۱
- نکته ۴۳: اقدام به تشکیل جلسات کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار مطابق با H.S.E Plan، ضروری می باشد و علاوه بر ارسال به موقع صورتجلسه به اداره کار و شبکه بهداشت و درمان منطقه، مستندات آن به واحد H.S.E ارائه و بایگانی گردد.^۱
 - نکته ۴۴: اقدام به تشکیل جلسات کمیته مدیریت بحران مطابق با H.S.E Plan، ضروری می باشد و علاوه بر شناسایی و ارزیابی مخاطرات، تدوین برنامه های عملیاتی، آموزش و تجهیز، هماهنگی با سازمان ها و ...، مستندات آن به واحد H.S.E ارائه و بایگانی گردد.^۱
۴۷. پیمانکار موظف است همواره و مطابق با H.S.E Plan، در خصوص سیستم پرسنلی اقدام به تشکیل پرونده بدو استخدام، تکمیل پرونده حین کار و افزایش آگاهی و آموزش پرسنل و ... نموده و مستندات آن را به واحد H.S.E ارائه و بایگانی نماید.^۱
۴۸. پیمانکار موظف است همواره و مطابق با H.S.E Plan، در خصوص سیستم مجوز ها اقدام به اخذ مجوز کار، توجه به کارت صدور مجوز کار، رعایت فرآیند سیستم مجوز کار و ... نموده و مستندات آن را به واحد H.S.E ارائه و بایگانی نماید.^۱
۴۹. پیمانکار موظف است همواره و مطابق با H.S.E Plan، در خصوص سیستم بازرسی ها اقدام به بازدید دوره ای و تکمیل چک لیست ها از جمله محل های کار، تجهیزات، ماشین آلات و ... نموده و مستندات آن را به واحد H.S.E ارائه و بایگانی نماید.^۱
- نکته ۴۵: در صورت فعال بودن مخازن آب شرب، اقدام به آزمایشات میکروبی (به صورت ماهانه)، آزمایشات شیمیایی (به صورت شش ماهه)، کلرسنجی و کلرزنی (به صورت روزانه) مطابق با H.S.E Plan ضروری می باشد و مستندات آن به واحد H.S.E ارائه و بایگانی گردد.^۱
 - نکته ۴۶: اقدام به مقاومت سنجی دوره ای تجهیزات و ادوات برقی، کانکس ها، چاه های ارت و ... مطابق با H.S.E Plan ضروری می باشد و مستندات آن به واحد H.S.E ارائه و بایگانی گردد.^۱
۵۰. پیمانکار موظف است همواره و مطابق با H.S.E Plan، در خصوص سیستم اعلانات علاوه بر توجه به دستورالعمل ها، آموزش ها، اطلاع رسانی ها و ... نسبت به رعایت کامل آن اقدام نموده و مستندات آن را به واحد H.S.E ارائه و بایگانی نماید.^۱
۵۱. پیمانکار موظف است همواره و مطابق با H.S.E Plan، در خصوص سیستم استعلامات نسبت به ارائه به موقع بیمه نامه ها، گواهینامه های صلاحیت و ... اقدام نموده و مستندات آن را به واحد H.S.E ارائه و بایگانی نماید.^۱
۵۲. پیمانکار موظف است همواره و مطابق با H.S.E Plan، در خصوص سیستم ارزیابی اقدام به آنالیز خطرات شناسایی شده و ارزیابی ریسک ناشی از آنها، ارزیابی حوادث و شبه حوادث و ... نموده و مستندات آن را به واحد H.S.E ارائه و بایگانی نماید.^۱
۵۳. پیمانکار موظف است همواره و مطابق با H.S.E Plan، در خصوص رعایت کلیه موارد مندرج در آن و تحقق اهداف خرد و کلان، اقدام نموده و مستندات آن را به واحد H.S.E ارائه و بایگانی نماید.^۱
۵۴. پیمانکار موظف است همواره اقدام به ارسال فرم های تکمیل شده صحیح، کامل شده و به موقع گزارش حوادث و شبه حوادث، گزارش کار هفتگی، ماهانه و فصلی و ... طبق فرمت تعیین شده توسط واحد H.S.E نموده و یک نسخه آن را بایگانی نماید.^۱
- نکته ۴۷: در صورت بروز هرگونه حادثه فردی و یا تجهیزاتی، موضوع بلافاصله و با سریع ترین روش ممکن به واحد H.S.E اطلاع رسانی گردد و ارسال گزارش کتبی آن حداکثر تا ۲۴ جهت اخذ تاییدیه به واحد مذکور (در قالب سه فرم: فرم گزارش حادثه، فرم بیمه تامین اجتماعی و فرم اداره کار) و سپس ارسال فوری فرم های بیمه و اداره کار ضروری می باشد.^۱

چ: وظایف روزانه

۵۵. پیمانکار موظف است روزانه تابع دستورات و مجوز های کار واحد H.S.E باشد و نسب به رعایت آن اقدام نماید.^۱
- نکته ۴۸: رفع فوری موارد نا ایمن و گزارش شده از طرف واحد H.S.E ضروری می باشد.^۱
 - پیمانکار موظف است روزانه اقدامات پیشگیرانه، کنترلی و اصلاحی مورد نیاز را انجام نماید.^۱
 - نکته ۴۹: برگزاری روزانه جلسه توجیه الزامات ایمنی کار ضروری می باشد.^۱
 - پیمانکار موظف است روزانه نسبت به اندازه گیری و شناسایی مخاطرات و عوامل زیان آور اقدام نماید.^۱
 - نکته ۵۰: برخورد فوری با پرسنل خاطی در مباحث ایمنی و در صورت تکرار تخلف، اخراج با هماهنگی واحد H.S.E ضروری می باشد.^۱
 - پیمانکار موظف است روزانه نسبت به رعایت مقررات انتظامی، راهنمایی و رانندگی، کنترل ترافیکی و ... به نحو احسن اقدام نماید.^۱

- نکته ۵۱: برخورد فوری با پرسنل خاطی در مباحث قانونی از جمله مصرف مخدر، مشروبات الکلی، نزاع، آشوب، دعوا، مشاجره و ... و معرفی به واحد انتظامات یا مراجع انتظامی ضروری می باشد.^۱
- ۵۹. پیمانکار موظف است روزانه نسبت به نظام آراستگی - 5S (ساماندهی، نظم و ترتیب، پاکیزه سازی، استانداردسازی و حفظ و نگهداری) و نظم و نظافت کارگاهی - HOUSE KEEPING (علامتگذاری، تفکیک بندی، تمیزکاری، جانمایی، برنامه بهداشتی) اقدام نماید.^۱
- نکته ۵۲: نظافت و جمع آوری روزانه موانع مسیر تردد پرسنل و ماشین آلات ضروری می باشد.^۱
- نکته ۵۳: مراقبت در حفظ و نگهداری کلیه تجهیزات اطفاء حریق، امکانات بهداشتی و کمک های اولیه، وسایل حفاظت فردی، تابلو ها و علائم هشدار، روشنایی، حفاظ ها و نرده ها و ... ضروری می باشد.^۱
- نکته ۵۴: تامین مواد شوینده و بهداشتی و نظافت روزانه آبدارخانه، غذاخوری، سرویس های بهداشتی و ... ضروری می باشد.^۱
- نکته ۵۵: مراقبت، نظافت و استفاده صحیح روزانه از وسایل حفاظت فردی و جمع آوری آن در پایان کار، ضروری می باشد.^۱
- نکته ۵۶: قبل از شروع به کار، جمع آوری وسایل حفاظت فردی، ابزارآلات و وسایل معیوب، مستهلک و یا تاریخ مصرف و خروج آنها از کارگاه ضروری می باشد.^۱
- نکته ۵۷: در صورت ترک محیط در ساعات کار و یا بعد از پایان کار، جمع آوری کلیه ابزار و مصالح از روی داربست و محل هایی که احتمال سقوط را در بردارند، ضروری می باشد.^۱

ح: الزامات قانونی پایان پیمان

- ۶۰. پیمانکار موظف است پس از پایان موضوع پیمان، نسبت به جمع آوری ساختمان های پیش ساخته (در صورت احداث) مصالح بازیافتی، تاسیسات و تجهیزات محل اجرای کار، مواد زائد، نخاله و سایر تدارکات اقدام نماید. سپس طبق نظر ناظر مستقیم و با هماهنگی واحد H.S.E نسبت به خارج نمودن آنها از محوطه محل اجرای کار اقدام نماید و محوطه را به وضع قابل استفاده به نحوی که مورد قبول ناظر مستقیم و واحد H.S.E باشد به ایشان تحویل دهد.^۱

د: اختیارات واحد H.S.E

- ۶۱. بنا بر مقتضیات زمان و شرایط محیطی ممکن است در حین مدت قرارداد نیاز به رعایت گردش کار و یا دستورالعملی باشد که در این پیوست به آن اشاره نشده، که در این صورت واحد H.S.E در صورت صلاح دید و ضرورت نسبت به ابلاغ آن به پیمانکار اقدام نموده و رعایت آن از طرف پیمانکار لازم الاجرا می باشد.
- ۶۲. پیمانکار در دوره های زمانی مشخص (هفتگی، ماهانه و فصلی) توسط واحد H.S.E در زمینه های ایمنی، بهداشت و محیط زیست مورد ارزیابی عملکرد قرار می گیرد و با توجه به امتیاز اخذ شده، مطابق با دستورالعمل انضباطی واحد H.S.E، با پیمانکار رفتار خواهد شد؛ همچنین نتیجه ارزیابی در تداوم همکاری با پیمانکار موثر خواهد بود.
- ۶۳. کلیه جرایم تخلفات و مغایرت های ایمنی، بهداشت و محیط زیست و همچنین جرایم ارزیابی عملکرد ایمنی، بهداشت و محیط زیست پیمانکاران از جانب کارفرما با احتساب هزینه بالاسری (۲۵٪) جهت کسر از صورت وضعیت پیمانکار به واحد امور قرارداد ها اطلاع داده می شود. قابل ذکر است واحد H.S.E هیچ گونه مسئولیتی نسبت به پیمانکاری که موضوعات مذکور را رعایت نکرده و دارای تخلف باشد، ندارد.
- نکته ۵۸: ۱- در صورت عدم رعایت موارد یا موردی از دستورالعمل پایه واحد H.S.E مطابق با دستورالعمل انضباطی این واحد اقدام می گردد؛ که هر دو دستورالعمل در پیوست قرارداد پیمانکار ضمیمه گردیده است؛ در صورت تخلفات ایمنی، بهداشت و محیط زیست پیمانکار، علاوه بر اقدام مطابق با دستورالعمل ها جهت اعمال جریمه، واحد H.S.E حداکثر پس از نوبت چهارم نسبت به انجام تعهدات مورد درخواست مراجع قانونی از طرف پیمانکار اقدام نموده و هزینه ها را با احتساب هزینه بالاسری (۲۵٪) جهت کسر از صورت وضعیت پیمانکار به واحد امور قرارداد ها اطلاع می دهد. قابل ذکر است واحد H.S.E هیچ گونه مسئولیتی نسبت به پیمانکاری که موضوعات مذکور را رعایت نکرده و دارای تخلف باشد، ندارد.
- نکته ۵۹: در صورت درخواست کتبی پیمانکار یا عدم توانایی و عدم انجام وظایف ایمنی محوله به تشخیص واحد H.S.E از جمله تهیه و تدوین اسناد ایمنی، تامین نیروی انسانی ایمنی، تامین و استفاده از وسایل و تجهیزات ایمنی و ... ، هزینه های کلیه خدمات ایمنی مذکور، با احتساب هزینه بالاسری (۲۵٪) جهت کسر از صورت وضعیت پیمانکار به واحد امور قرارداد ها اطلاع داده می شود.

این در دستورالعمل با ۶۳ ماده، ۵ تبصره و ۵۹ نکته ایمنی، بهداشتی و محیط زیستی در ۱۱ صفحه جهت رعایت الزامات واحد H.S.E تدوین و تنظیم گردیده است.